

POLÍTICA

Sintonia mediterrània

Els Governes de les illes Balears i del País Valencià creen un marc estable de col·laboració i exigiran alhora un radical canvi del finançament autonòmic.

*Reportatge de Miquel Payeras
Fotografies de Isaac Buj*

SINTONIA. Els amics i companys de militància Ximo Puig i Francina Armengol —a la foto, en el moment de l'arribada a la seu del Govern Balear del president valencià— mostraren la cordial relació que els uneix més enllà de la política.

La jornada s'havia iniciat a primera hora del 8 de febrer amb l'arribada al Consolat de la Mar —seu del Govern Balear— de la delegació valenciana encapçalada pel president Ximo Puig, i formada també per la vice-presidenta Mónica Oltra i el conseller d'Hisenda, Vicent Soler. Els rebien els seus homòlegs i amfitrions, respectivament la cap del Govern illenc, Armengol, el vice-president Biel Barceló i la consellera d'Hisenda, Catalina Cladera.

A partir de les deu i mitja del matí es reuniren al Consolat les dues delegacions. Ja tenien bona part de la feina feta. No debades la setmana anterior la consellera Cladera s'havia desplaçat a València per posar en comú amb el seu col·lega valencià, Soler, el que es podria aprovar a Palma al cap de set dies. De tal manera que a Palma es tractava únicament de donar-hi el vist-i-plau i signar un acord de col·laboració marc, que les dues parts decidiren titular "Declaració de col·laboració fraternal entre la Comunitat Valenciana i les illes Balears".

Un pic signat i rubricat el document, comparegueren els membres de les dues delegacions davant dels periodistes, al pati del Consolat. Posteriorment feren un recorregut artístic, visitant la Llonja i la catedral de Mallorca, dins de la qual, per cert, es deixaren fotografiar davant de la capella decorada el 2007 per l'artista felanitxer Miquel Barceló.

La "Declaració de col·laboració fraternal" suposa la creació, segons explicaren els dos presidents durant la roda de mitjans, d'una relació bilateral estable —les cimeres per l'estil tindran continuïtat regular, asseveraren— que buscarà les "sinergies entre les dues administracions" en "tot tipus d'àmbits", començant per aquell que més els perjudica a tot dos: l'actual sistema de finançament autonòmic.

Finançament

Els dos Governos estan d'acord que no els agrada gens ni mica l'actual sistema. "Les dues comunitats estam a la cua del

finançament, això no pot continuar essent així de cap de les maneres", explica la mallorquina. "Ens perjudica moltíssim als dos pobles", afegí el castellanenc. Reconeueren que cada part té "peculiaritats" que es probable que els impedeixi defensar exactament el mateix en el moment de la negociació de la reforma, però explicaren que allò que els uneix és sobretot que estan d'acord "en allò que és fonamental: que el sistema actual és molt perjudicial per a les nostres dues comunitats".

Segons la presidenta balear, la intenció dels dos executius no és que es faci una "simple reforma" sinó "rompre totalment l'*statu quo* espanyol del finançament". En el mateix sentit, Puig exposà que "no defensem una reforma més, com ja n'hi ha hagut d'altres, sinó fer un nou sistema" i, anant més enllà que Armengol, assegurà que l'objectiu ha de ser molt ambiciós i transcendir de fet el finançament autonòmic: "El que hem d'aconseguir és canviar totalment la manera de finançar totes les administracions públiques".

Durant el mateix matí, abans de començar la cimera a Palma, l'economista menorquí Guillem López Casasnovas, expert en finançament autonòmic, havia fet unes declaracions a Ràdio Mallorca-SER en les quals deia que Balears i el País Valencià tenen poques coincidències, quant al finançament, i que seria més lògic que el Govern de les Illes s'aliés amb el de Catalunya o que, si no volgués fer-ho per raons polítiques, aleshores que ho fes amb el de Madrid, ja que "amb un o l'altre té moltes més coincidències" que no amb el valencià. Quan aquest setmanari va interrogar els dos presidents respecte a això, volgueren deixar clar que la seva aposta de fer front comú en aquesta qüestió no es refereix a "aspectes concrets" sinó "a la voluntat" d'assolir una reforma de cap a peus del sistema de finançament i que, "per descomptat" estan oberts al fet que s'hi sumin "la resta de comunitats autònomes": Catalunya, Madrid o la que sigui. Segons Armengol, "nosaltres ja hem →

“**V**olem rompre l'*statu quo* espanyol del finançament autonòmic”, deia Francina Armengol. “Aprofundirem la relació fraternal entre els pobles mediterranis valencià i balear”, asseverava Ximo Puig. Les dues frases concentren l'essència del dia de feina que compartiren les cúpules dels Governos de València i Palma a la capital illenca: després de dècades de “viure d'esquena” l'un de l'altre, els “dos pobles” que “tant compartim” comencen “des d'avui un nou marc de relació”, afegia Puig durant la compareixença dels dos presidents davant dels periodistes.

FEINA I VISITES. La delegació valenciana formada pel president Ximo Puig, la vicepresidenta Mónica Oltra i el conseller d'Hisenda Vicent Soler, va ser rebuda pels seus amfitrions illencs, respectivament Francina Armengol, Biel Barceló i Catalina Cladera. Els dos equips compartiren una jornada marcada per la reunió en la qual aprovaren la "Declaració fraternal" entre les dues comunitats, la compareixença davant dels mitjans de comunicació i una visita artística als edificis gòtics de Sa Llonja i la catedral de Mallorca.

→ parlat amb la Generalitat catalana, i hi tornarem parlar, i hem iniciat contactes amb d'altres comunitats, com Múrcia" per eixamplar la capacitat de pressió en el moment que s'hagi de discutir la reforma del finançament. Puig contestà que "el que plantejem és un canvi de concepció, perquè ja no es tracta de si han d'arribar tants milions aquí o allà, no, es tracta d'un canvi global, total, del sistema, i no sols per aconseguir un nou finançament autonòmic sinó un nou finançament per a totes les administracions públiques, aquest és el gran repte que plantejem nosaltres".

Segons la "Declaració de col·laboració fraternal", els Governos illenc i balear es comprometen a lluitar conjuntament per assolir que el futur nou sistema de finançament suposi: primer, l'increment de l'autonomia fiscal, "dotant les autonomies de més capacitat normativa, de gestió i de recaptació"; segon, la correcció dels "desequilibris verticals" entre els diferents nivells d'administració, és a dir que s'hauran "de destinar més recursos a les autonomies per garantir la prestació dels serveis derivats de les competències assumides"; tercer, la garantia de "l'equitat horitzontal entre comunitats autònomes a partir d'un fons de garantia dels serveis públics fonamentals"; i, quart, la transparència del model, "establint a tal efecte fórmules clares de càlcul a partir de variables no discrecionals". Així mateix, els dos executius intentaràn assolir que el Govern central els condoni el "deute històric".

Per assolir els seus objectius es coordinaran per impulsar accions de la societat civil respectiva a favor d'un nou sistema de finançament.

Altres acords

Fora ja d'aspectes del finançament, Armengol i Puig destacaren que la cimera inicia, com digué el valencià, "un nou marc de relació fraternal entre els nostres dos pobles mediterranis". Això és possible ara gràcies, segons la Declaració, "al nou

escenari que han deixat les eleccions del maig del 2015 tant a la Comunitat Valenciana com a les Balears", amb els dos nous Governos respectius "de canvi" que s'agermanen en ampliar els "vincles comuns que sempre han existit –socials, culturals, econòmics...–" amb una nova "connexió [política, entre els Governos] que lluita pel mateix: un nou model social i econòmic regit per la cohesió, la igualtat de drets i la participació de la ciutadania".

Fruit d'aquesta "connexió", els dos governs iniciaran en breu termini "els procediments que permetin la reciprocitat de la recepció dels mitjans de comunicació públics". També instaran "el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme del Govern de l'Estat i la Direcció General de Medi Ambient de la Comissió Europea a la denegació de les sol·licituds de prospeccions petrolíferes". Igualment es mostraren tots dos d'acord a instar també l'executiu central perquè acceleri "el procés per tal que el corredor mediterrani pugui ser el més aviat possible una eina fonamental per al creixement, la millora de la competitivitat i de la productivitat de l'arc mediterrani", i en paral·lel reclamaran "la millora de la connectivitat" de les Illes amb el continent.

Pacte del Govern de l'Estat

Malgrat ser amics i companys de partit, Puig i Armengol no comparteixen *trinxera* en el si del PSOE. El de Castelló fa part del grup liderat per l'andalusà Susana Díaz, que no vol el pacte amb Podemos i que és crític amb Pedro Sánchez. Mentre que la mallorquina fa costat a Sánchez i és partidària d'un acord amb els de Pablo Iglesias, la resta de l'esquerra i els nacionalistes. Com és lògic, els periodistes els demanaren sobre la qüestió.

Els dos socialistes no volgueren que es ves cap divergència. Armengol, com sempre, donà suport tancat al secretari general: "Cal deixar-li llibertat perquè intenti el pacte per formar un Govern progressista". Puig calcà la seva amiga: "Té la confiança per intentar un Govern progressista". •

